

mgr inż. Maria Dreger¹⁾

Nowe rozporządzenie dotyczące klasyfikacji reakcji na ogień

DOI: 10.15199/33.2016.07.04

4 kwietnia br. we wszystkich państwach Unii Europejskiej weszło w życie Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/364 z 1 lipca 2015 r. w sprawie klasyfikacji reakcji na ogień wyrobów budowlanych wydane na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011. **Obowiązuje ono bez konieczności dodatkowego wdrażania do przepisów krajowych.** Pełny tekst aktu prawnego, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej L68 z 15 marca 2016 r., jest dostępny na stronie <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2016:068:FULL&from=PL>.

Rozporządzenie delegowane wprowadziło jedną istotną zmianę polegającą na nowym zdefiniowaniu najniższej klasy reakcji na ogień: F (odpowiednio F_{FL} , F_L oraz F_{ca}). Nowa definicja jest bardziej precyzyjna niż dotychczasowa, bo jednoznacznie wskazuje na konieczność wykonania badań, czyli sprawdzenia właściwości wyrobu, jeśli ma być zadeklarowana jego klasa reakcji na ogień, choćby najniższa. Poprzednio można było deklarować klasę F (i odpowiednio F_{FL} , F_L , F_{ca}) bez przeprowadzania badań. Obecnie w takim przypadku należy zadeklarować „właściwość użytkowa nieokreślona”, czyli NPd, jak przewiduje CPR w art. 6 ust. 3 lit. f.

W związku z wejściem w życie nowych przepisów wszyscy, którzy dla swoich wyrobów deklarowali najniższą klasę reakcji na ogień, ale nie przeprowadzili stosownych badań i nie mają potwierdzenia w raportach z badań, powinni jak najszybciej ją zweryfikować i w razie potrzeby zaktualizować Deklaracje Właściwości Użytkowych (DWU/DoP). Wprowadzona zmiana ujednoznacznia informacje o właściwościach ogniowych wyrobów budowlanych klasy E. **W przypadku wszystkich pozostałych klas reakcji na ogień (od A/A1 do E) nic się nie zmieniło.**

Rozporządzenie delegowane ma pierwszeństwo przed normami, również tymi zharmonizowanymi. Oznacza to, że nawet jeśli aktualne wersje norm metodycznych lub zharmonizowanych norm wyrobów dopuszczają możliwość zadeklarowania klasy „F” (F , F_{FL} , F_L , F_{ca}) bez potrzeby wykonywania badań, to ten zapis stał się nieaktualny w chwili wejścia w życie rozporządzenia delegowanego. Zapisy w normach będą sukcesywnie dostosowywane do obowiązującego prawa, z zachowaniem procedur obowiązujących w normalizacji europejskiej.

Rozporządzenie delegowane stało się okazją do zebrania, w formie jednolitego oficjalnego dokumentu, wielu decyzji Komisji Europejskiej dotyczących systemu klasyfikacji, który tworzony był przez lata i przyjmowany etapami. Tym samym zawiera ono źródłową i kompletną informację o klasach reakcji na ogień wyrobów budowlanych. Załącznik do rozporządzenia zawiera 4 tabele:

- **tabela 1 – klasy reakcji na ogień wyrobów budowlanych, z wyjątkiem pokryw podłogowych, wyrobów izolacji termicznej rur przewodowych oraz kabli elektrycznych: A1, A2, B, C, D, E, F.** Klasyfikacja dodatkowa: wytwarzanie dymu (s1; s2; s3) oraz pływające kropki/cząstki (d0; d1; d2);

- **tabela 2 – klasy reakcji na ogień w przypadku pokryw podłogowych: A1_{FL}, A2_{FL}, B_{FL}, C_{FL}, D_{FL}, E_{FL}, F_{FL}.** Klasyfikacja dodatkowa: wytwarzanie dymu (s1; s2);

- **tabela 3 – klasy reakcji na ogień wyrobów izolacji termicznej rur przewodowych A1_L, A2_L, B_L, C_L, D_L, E_L, F_L.** Klasyfikacja dodatkowa: wytwarzanie dymu (s1; s2; s3) oraz pływające kropki/cząstki (d0; d1; d2);

- **tabela 4 – klasy reakcji na ogień kabli elektrycznych: A_{ca}, B1_{ca}, B2_{ca}, C_{ca}, D_{ca}, E_{ca}, F_{ca}.** Klasyfikacja dodatkowa: produkcja dymu (s1; s1a; s1b; s2; s3) i pływające kropki/cząstki (d0; d1; d2) oraz kwasowość (pH i przewodność) (a1; a2; a3).

W tabelach podano kryteria, jakie muszą spełnić wyroby poszczególnych klas (w przypadku klas A-E dotychczasowe, a klasy F – nowe), odwołując się do metod badań, wynikających z norm europejskich. Dzięki zastosowaniu niedatowanych powołań, nowelizacje norm opisujących metody badań nie będą pociągały za sobą konieczności nowelizowania prawa. Jednocześnie warto przypomnieć, że poza ogólnymi zasadami klasyfikacji, od momentu ustanowienia zharmonizowanych klas reakcji na ogień, CEN przyjęło wiele normatywnych dokumentów, dzięki którym system staje się bardziej precyzyjny i jednolity. Harmonizacja dotyczy np. szczegółów wykonywania badań oraz zakresu i warunków zastosowania uzyskanych klasyfikacji. Jednolite zasady przyjmowane są dla poszczególnych rodzajów wyrobów, np. w przypadku wyrobów do izolacji cieplnej w budownictwie, objętych dziesięcioma różnymi zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi, już kilka lat temu ukazała się polska wersja językowa Europejskiej Normy z 2009 r. PN-EN 15715 *Wyroby do izolacji. Instrukcje montażu i mocowania do badania reakcji na ogień. Wyroby produkowane fabrycznie*, określającej sposób przeprowadzania badań i prezentowania klasy reakcji na ogień wyrobów izolacyjnych obowiązkowej w oznakowaniu CE. To zapobiega przedstawianiu klasyfikacji tzw. zastosowania końcowego jako klasyfikacji reakcji na ogień samego wyrobu. Istnieje możliwość pokazania klasyfikacji reakcji na ogień wyrobu w standardowym zestawie symulującym zastosowanie końcowe, ale wyłącznie jako uzupełnienie i w sposób, który będzie zapobiegał pomyleniu jej z klasyfikacją odnoszącą się do samego wyrobu.

Wiadomo, że system klasyfikacji reakcji na ogień będzie się nadal rozwijał. Zidentyfikowano pewne obszary, w których dotychczasowe klasyfikacje wymagają harmonizacji. Przykładem jest rozprzestrzenianie ognia przez ściany zewnętrzne (fasady wentylowane i niewentylowane), w przypadku których reakcja na ogień nie umożliwia oceny ryzyka pożarowego. Komisja podjęła działania na rzecz wspólnego europejskiego rozwiązania, aby zatrzymać proces opracowywania i wprowadzania własnych norm przez kolejne kraje. Niezależnie od tego, jakie są klasyfikacje i jak ściśle przestrzegane przyjęte reguły, warto pamiętać, że nawet najlepszy system klasyfikacyjny jest umowny i odnosi się do zdefiniowanych warunków badania, poczynając od próbki wyrobu, a kończąc na wielkości i charakterze oddziaływania ognia. Nie wolno więc zapominać o warunkach rzeczywistych i należy odpowiednio oceniać ryzyko pożarowe.

¹⁾ Stowarzyszenie NiZO; e-mail: maria.dreger@stowarzyszenienizo.org